

Sygn. akt III Ca 1153/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion – Hajduk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 5 kwietnia 2022 r. w Gliwicach

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w punkcie 1 zasądza od pozwanej na rzecz powoda 1000 (jeden tysiąc) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 27 listopada 2017r. i oddala powództwo w pozostałej części;

b) w punkcie 2 wzajemnie znosi pomiędzy stronami koszty procesu;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. wzajemnie znosi pomiędzy stronami koszty postępowania odwoławczego.

SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Ca 1153/21

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 września 2021r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach zasądził od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz powódki P. S. 400 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 października 2017r. i 1000zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 października 2017r. oraz 1017zł kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka P. S. miała odbyć lot nr (...) wykonany przez pozwaną na trasie F. – K..

Wylot był zaplanowany na godzinę 19.35 czasu lokalnego. Przed startem lotu lotnisko zostało zamknięte z powodu zablokowania pasa startowego przez uszkodzony samolot. O godzinie 21.00 czasu lokalnego załogę lotu numer (...) skończył się dozwolony czas pracy, w związku, z czym udała się do hotelu. Około godziny 24.00. czasu lokalnego przywrócono możliwość startu.

Czas między pierwotnie planowaną godziną odlotu, a faktyczną godziną odlotu powódka wraz z pozostałymi pasażerami spędziła na lotnisku. Warunki na lotnisku były bardzo złe, w nocy panował chłód. Powódka cały czas musiała pilnować swojego bagażu, nie miała możliwości odświeżenia się, przebywała w ubraniach podróży przez

cały dzień od czasu wymeldowania się z hotelu. Na lotnisku dostępne były jedynie publiczne toalety, w których trudno było zadbać o szerszy zakres świadczeń higienicznych. Pozwana nie udzielała pasażerom żadnych informacji dotyczących zmiany planu lotu. Jediną pomoc udzieloną pasażerom był waucher na kanapki od obsługi lotniska. Lot numer (...) miał rozpocząć się 19 września 2017 roku o godzinie 10.35 czasu lokalnego, a przylot na lotnisko docelowe nastąpił o godzinie 16.30.

Powódka pisemnie wzywała pozwaną do zapłaty odszkodowania w związku z opóźnieniem lotu oraz kwoty 1000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z brakiem realizacji prawa do informacji oraz niezapewnieniem noclegu na czas oczekiwania na opóźniony lot w terminie 5 dni. Na reklamację pozwana nie udzieliła odpowiedzi.

Sąd Rejonowy w tak ustalonym stanie faktycznym uznał iż powódka wyczerpała procedurę postępowania reklamacyjnego zgodnie z art. 205c ust. 1 ustawy prawo lotnicze z 3 lipca 2002 roku.

Sąd wskazał jako podstawę prawną rozstrzygnięcia przepisy art. 6, 7, 8 Rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Sąd podkreślił, iż przesłanką zwalniającą przewoźnika lotniczego z obowiązku wypłaty odszkodowania w wypadku odwołania lotu jest okoliczność, że było to z następstwem nadzwyczajnych zdarzeń, których nie można było uniknąć, mimo podjętych wszelkich racjonalnych środków, uznając że zamknięcie lotniska stanowi taką nadzwyczajną okoliczność. Niemniej jednak opóźnienie wyniosło 15 godzin i pozwana nie wykazała, że podjęła jakiegokolwiek racjonalne działania mające na celu jak najszybsze dotarcie powódki do miejsca docelowego za pomocą lotu obsługiwane przez pozwaną lub innego przewoźnika lotniczego, nie wykazała staranności wymaganej od przewoźnika lotniczego.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lutego 2004 r., uchylające rozporządzenie EWG nr 295/91 niniejsze rozporządzenie nie narusza praw pasażerów do dochodzenia dalszego odszkodowania. Odszkodowanie na podstawie niniejszego rozporządzenia może zostać potrącone z takiego odszkodowania. Art. 12 umożliwia powołanie się przez pasażerów na przepisy prawa krajowego, choć przepisy konwencji montrealskiej mają pierwszeństwo wobec przepisów w krajowych. Wobec powyższego w niniejszej sprawie zastosowanie ma art. 29 Konwencji o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego w (konwencja montrealaska) z dnia 28 maja 1999 roku, zgodnie z którym w przewozie osób, bagażu i ładunków jakiegokolwiek powództwa dla uzyskania odszkodowania, jakkolwiek uzasadnione, zarówno na podstawie niniejszej konwencji, jak i umowy lub deliktu, może zostać wszczęte wyłącznie z zastrzeżeniem warunków i takich granic odpowiedzialności, jak określone w niniejszej konwencji, bez uszczerbku dla tego, kim są osoby mające prawo wniesienia pozwu i jakie są ich odpowiednie uprawnienia. W każdym takim postępowaniu sądowym zadośćuczynienie, odszkodowania zawiązka lub jakiegokolwiek inne odszkodowania niekompensacyjne nie są zasądzone. Art. 29 Konwencji montrealskiej zezwala pasażerom zarówno na dochodzenie roszczeń odszkodowawczych, jaki zadośćuczynienia.

W ocenie Sądu pierwszej instancji pozwana nie wywiązała się z obowiązków wynikających z art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 261/2004. W wyniku takiego zachowania pozwanej powódka była zmuszona spędzić 15 godzin na lotnisku w warunkach uniemożliwiających jakikolwiek wypoczynek lub zaspokojenie potrzeb higienicznych, czym została narażona na cierpienia fizyczne i psychiczne. Tym samym pozwana naruszyła dobra osobiste powódki - to jest zgodność i prawo do wypoczynku, a co za tym idzie miała prawo żądać zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. W ocenie Sądu Rejonowego dochodzona kwota 1000 zł zadośćuczynienia jest adekwatna do stopnia naruszenia dóbr osobistych powódki w wyniku działania pozwanej. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. od daty wezwania do zapłaty zgodnie z żądaniem pozwu, zaś o kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Sąd Rejonowy jako podstawę prawną powołał przepisy art. 6, 7, 8 Rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów oraz orzecznictwo

Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Sąd I instancji wskazał, że doszło do ponad 19-godzinnego opóźnienia lotu pozwanej spółki jaki miał miejsce w dniu 10 marca 2019 r. do portu docelowego K., zatem spełnione zatem zostały przesłanki przyznania powódce odszkodowania, które zgodnie z art. 7 rozporządzenia wynosi 400 EUR dla każdego z pasażera, bowiem kwota ta przewidziana jest jako odszkodowanie dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1500, ale krótszych niż 3500 kilometrów. Faktem powszechnie znanym i jako takim niewymagającym dowodu jest okoliczność, że odległość pomiędzy lotniskami, na których miał odbywać się przelot, mieści się w tych granicach.

Sąd I instancji uznał, że nie zaszły przesłanki do zwolnienia pozwanej z odpowiedzialności. Jako przyczynę opóźnienia rejsu powódki, pozwana wskazała okoliczności związane z koniecznością przekierowania samolotu, będącego pierwszym ogniwiem rotacji, na pobliskie lotnisko (Tenerya N.) w związku ze złymi warunkami atmosferycznymi na lotnisku Tenerya S. – silnym wiatrem. To z kolei spowodowało, że załodze skończył się czas pracy, a zatem nie mogła obsłużyć rejsu powódki. Przedstawione przez pozwaną okoliczności nie dotyczą bezpośrednio spornego rejsu, lecz rejsu go poprzedzającego. W ocenie Sądu Rejonowego okoliczność, że linia lotnicza korzysta ze statków powietrznych rotacyjnie, w napiętym harmonogramie, nie może samo przez się generować negatywnych skutków dla pasażerów, którzy narażeni są na ryzyko opóźnień. Profesjonalny przewoźnik przy zachowaniu należytej staranności, winien bowiem liczyć się z tym, że – z uwagi na warunki pogodowe o nienadzwyczajnym charakterze, takie jak burza, ulewny deszcz, śnieg czy mgła, statek powietrzny może zostać przekierowany na lotnisko zapasowe, a w związku z tym tak planować godziny poszczególnych rejsów, żeby mieć czas na podjęcie niezbędnych czynności, nie doprowadzając do powstania opóźnień. Od przewoźnika lotniczego można bowiem i należy oczekiwać dysponowania możliwościami niezbędnymi do realizacji przyjętego zamówienia, bez względu na indywidualne cechy i możliwości pozwanego przedsiębiorstwa. Realizacja przedmiotowego postulatów niewątpliwie pozostaje w sprzeczności z zasadami funkcjonowania tzw. „tanich przewoźników”, nie sposób jednak uznać za uzasadnione narażania pasażerów na szkody, wynikające z opóźnienia lotów.

W konsekwencji, Sąd I instancji uznał, iż brak było wystarczających podstaw do przyjęcia, że zaszły nadzwyczajne okoliczności uzasadniające zwolnienie pozwanej od odpowiedzialności i wypłaty odszkodowania.

Pozwana w apelacji zarzuciła:

- naruszenie prawa procesowego mające wpływ na wynik postępowania to jest art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie sprzecznej z tym przepisem dowolnej, a nie swobodnej oraz nielogicznej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegające na ustaleniu mimo braku podstaw ku temu w materiale dowodowym, że zaistniały okoliczności

obligujące pozwaną do zapłaty na rzecz powódki odszkodowania z tytułu opóźnienia lotu, mimo wystąpienia okoliczności nadzwyczajnej niezależnej od pozwanej, która uniemożliwiła terminowe wykonanie spornego lotu w czasie z powodu zablokowania tamtejszego lotniska przez samolot innego przewoźnika na skutek pęknięcia opony w samolocie i uznanie przez sąd, że pozwana w tej sytuacji nie wykazała, że podjęła jakiegokolwiek racjonalne działania mające na celu jak najszybsze dotarcie powódki do miejsca docelowego,

- naruszenie art. 232 k.p.c. przez nieskorzystanie przez sąd z możliwości dopuszczenia dowodu z urzędu celem rozwiania wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy w sytuacji, gdy sąd uznał, że pozwana nie przedstawiła wystarczających dowodów w rozpoznanej sprawie,

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że przekroczenie czasu pracy przez załogę samolotu i brak należytej staranności pozwanej, a nie nieplanowane i nagłe zamknięcie portu lotniczego i brak możliwości wykonania operacji lotniczych było bezpośrednią przyczyną opóźnienia skarżonego lotu,

- naruszenie prawa materialnego to jest art. 7 ust. 1 punkt c Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że powódce należy się zryczałtowane odszkodowanie, mimo że skarżony lot doznał opóźnienia na skutek zaistnienia nadzwyczajnej okoliczności, to jest zamknięcia portu lotniczego, co w konsekwencji doprowadziło do przekroczenia czasu pracy przez załogę samolotu, która była zmuszona udać się na wypoczynek oraz przez pominięcie przez sąd, że zdarzenia te pozostały ze sobą ścisłym związku przyczynowo - skutkowym, a zatem prawidłowo należałoby uznać, że opóźnienie rejsu było wynikiem zaistnienia okoliczności nadzwyczajnych,

- naruszenie art. 29 Konwencji montrealskiej przez błędną wykładnię, w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie przez uznanie, że przepis ten zezwala pasażerom na dochodzenie roszczeń odszkodowawczych, jak i zadośćuczynienia, w konsekwencji zasądzenie od pozwanej oprócz odszkodowania dalszej kwoty 1000 zł, w sytuacji gdy art. 29 Konwencji stanowi, że w każdym takim postępowaniu sądowym zadośćuczynienie, odszkodowanie z nawiązką lub jakiegokolwiek inne odszkodowanie niekompensacyjne nie są zasądzone oraz pominięcie, że odszkodowanie przewidziane w art. 7 ust. 1 rozporządzenia ma charakter ryczałtowy,

- naruszenie art. 6 k.c. w związku z art. 29 Konwencji montrealskiej przez zasądzenie kwoty 1000 zł tytułem zadośćuczynienia w sytuacji, gdy powódka nie udowodniła faktów przemawiających za zasadnością jej roszczenia,

- naruszenie art. 205c ust. 2 ustawy prawo lotnicze przez niezastosowanie i uznanie, że roszczenie powódki stało się wymagalne 28 października 2017 roku w po upływie 5 dni od złożenia przez powódkę reklamacji i pominięcie, że zgodnie z tym przepisem postępowanie

reklamacyjne uważa się za wyczerpane w przypadku, gdy przewoźnik lotniczy rozpatrzył reklamację albo upłynął termin do jej rozpoznania, a reklamacja powinna być rozpatrzona w terminie 30 dni od dnia złożenia,

- naruszenie art. 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów przez orzeczenie o odpowiedzialności a odszkodowawczej pozwanej w sytuacji, gdy powódka nie wykazała posiadania legitymacji czynnej do dochodzenia odszkodowania i nie przedstawia potwierdzonej rezerwacji za sporny lot.

Pozwana wniosła na mocy art. 381 k.p.c. o dopuszczenie i przeprowadzenia dowodu z korespondencji mailowej D. Operacyjnego pozwanej z 19 września 2017 roku i wniosła o zmianę wyroku przez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz oddalenie wniosków dowodowych jako spóźnionych i powołanych w dużej mierze na okoliczności już ustalone i o zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała w części na uwzględnienie.

Decydujące znaczenie dla oceny czy pozwana jest zwolniona z obowiązku wypłaty odszkodowania za odwołany lot na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c i art. 7 rozporządzenia nr 261/2004, ma okoliczność czy pozwana wykazała, że odwołanie było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Bezspornymi pomiędzy stronami były okoliczności, że do opóźnienia lotu doszło na skutek zamknięcia lotniska z uwagi na zajęcie pasa startowego przez uszkodzony samolot innego przewoźnika.

Z tej też przyczyny oraz na podst. art. 381 k.p.c. Sąd odwoławczy pominął zawarte w apelacji wnioski dowodowe.

W tak ustalonym stanie faktycznym opartym na bezspornych okolicznościach wobec reprezentowania stron przez fachowych pełnomocników brak było przesłanek do

przeprowadzenia przez Sąd pierwszej instancji postępowania dowodowego z urzędu, zatem zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. jest nieuzasadniony.

Należy podkreślić, że opóźnienie (odwołanie) lotu nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego, co wynika z wyroku Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z dnia 19 listopada 2009 roku wydanym w trybie pytania prejudycjalnego w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07).

Opisane wyżej przyczyny opóźnienia lotu stanowią okoliczność nadzwyczajną, na której istnienie pozwana nie miała wpływu.

Nie można wymagać od przewoźnika aby dysponował na lotnisku zapasową załogą, która może obsłużyć lot, w przypadku gdy poprzednia załoga nie może kontynuować lotu na skutek zakończenia przewidzianego prawem czasu pracy. W tym stanie rzeczy powództwo o zasądzenie odszkodowania w wysokości 400 euro było nie uzasadnione. Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo w tej części.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy zarówno co do ustaleń faktycznych jak i oceny prawnej i przyjętej podstawy prawnej podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji i unikając zbędnych powtórzeń przyjmuje je za własne.

Chybiony jest zarzut braku legitymacji czynnej . Powódka przedstawiła boarding pass na lot (...), który należy uznać za wystarczający do dowiedzenia, że wykupiła bilet na sporny lot.

Powódka wykazała, iż na skutek braku jakichkolwiek działań ze strony przewoźnika 15 godzin spędziła na lotnisku bez żadnej pomocy, nie zaoferowano jej w hotelu, nie poinformowano jej jak długo będzie oczekiwać na zorganizowanie lotu do K..

Zgodnie z art. 9 (Prawo do opieki) Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów

1. W przypadku odwołania do niniejszego artykułu, pasażerowie otrzymują bezpłatnie:

a) posiłki oraz napoje w ilościach adekwatnych do czasu oczekiwania;

b) zakwaterowanie w hotelu w przypadku:

– gdy występuje konieczność pobytu przez jedną albo więcej nocy, lub

– gdy zachodzi konieczność pobytu dłuższego niż planowany przez pasażera;

c) transport pomiędzy lotniskiem a miejscem zakwaterowania (hotelem lub innym).

2. Ponadto, pasażerom bezpłatnie przysługują dwie rozmowy telefoniczne, dwa dalekopisy, dwie przesyłki faksowe lub e-mailowe.

3. Stosując niniejszy artykuł, obsługujący przewoźnik lotniczy powinien zwracać szczególną uwagę na potrzeby osób o ograniczonej możliwości poruszania się i wszelkich osób im towarzyszących, jak również na potrzeby dzieci podróżujących bez dorosłych opiekunów.

W niniejszej sprawie pozwana w ogóle nie wywiązała się z obowiązków wynikających z prawa do opieki zawartych w cytowanym wyżej art. 9 rozporządzenia.

Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie D. M. v (...) LTD. o sygn. C-12/11 orzekł, że 1. Pasażer linii lotniczej może powołać się przed sądem krajowym na nieprzestrzeganie przez przewoźnika lotniczego obowiązku zapewnienia opieki, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. b) i w art. 9 rozporządzenia nr 261/2004 ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, w celu uzyskania od niego odszkodowania za koszty, które tamten powinien był pokryć na podstawie przytoczonych przepisów.

2. Artykuł 5 rozporządzenia nr 261/2004 ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, należy interpretować w ten sposób, iż okoliczności takie jak zamknięcie części europejskiej przestrzeni powietrznej wskutek wybuchu wulkanu stanowią 'nadzwyczajne okoliczności' w rozumieniu omawianego rozporządzenia, które nie zwalniają przewoźników lotniczych z obowiązku zapewnienia opieki, o której mowa w art. 5 ust. 1 lit. b) i w art. 9 rozporządzenia nr 261/2004. Należy zatem wskazać, że wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, które zwalniają przewoźnika z obowiązku wypłaty odszkodowania z opóźniony lot, o którym mowa w art. art. 5-7 rozporządzenia nr 261/2004 nie zwalniają przewoźnika z obowiązku zapewnienia pasażerom odpowiedniej opieki, zgodnie z art. 9 rozporządzenia nr 261/2004.

Trybunał Sprawiedliwości w wyżej cytowanym wyroku podniósł, że „przy innej sposobności wyjaśnił już, że jeżeli przewoźnik lotniczy uchybia zobowiązaniom, które na nim ciążyą na mocy przywołanego art. 9, pasażer linii lotniczych jest uprawniony do wystąpienia z żądaniem odszkodowania na podstawie przesłanek wskazanych w zawartych tam przepisach (zob. podobnie wyrok z dnia 13 października 2011r. w sprawie C-83/10 S. R. i in., dotychczas nieopublikowany w Zbiorze, pkt 44), gdyż tego rodzaju żądanie nie może być rozumiane jako żądanie zmierzające do uzyskania odszkodowania mającego na celu naprawienie, na zasadzie zindywidualizowanej, szkody wynikłej z odwołania danego lotu, na warunkach określonych w szczególności w art. 22 konwencji montrealskiej (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie S. R. i in., pkt 38).”

W okolicznościach gdy odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, czyli okoliczności, które znajdują się poza skuteczną kontrolą przewoźnika lotniczego przewoźnik lotniczy zwolniony jest jedynie z obowiązku odszkodowania określonego w art. 7 rozporządzenia nr 261/2004 i że w związku z tym obowiązek zapewnienia przez niego opieki zgodnie z art. 9 omawianego rozporządzenia nadal obowiązuje (zob. podobnie wyrok z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie C-294/10 E. i R., dotychczas nieopublikowany w Zbiorze, pkt 23, 24). (pkt. 38 i 39 wyroku).

Ponadto jakiegokolwiek ograniczenia, czy to pod względem czasowym, czy to pieniężnym, dotyczące obowiązku zapewnienia opieki pasażerom w nadzwyczajnych okolicznościach takich jak te będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym nie wynikają z brzmienia rozporządzenia nr 261/2004 (pkt. 40 wyroku).

Z art. 9 rozporządzenia nr 261/2004 wynika bowiem, że wszelkie obowiązki zapewnienia opieki pasażerom, którym odwołano lot, spoczywają w całości na przewoźniku lotniczym przez cały okres, w którym ci pasażerowie muszą czekać na zmianę planu podróży. Z art. 9 ust. 1 lit. b) jasno wynika, że przewoźnik lotniczy zapewnia bezpłatnie zakwaterowanie w hotelu 'gdy występuje konieczność' (pkt.41 wyroku).

Ponadto jakakolwiek odmienna wykładnia mająca na celu dopuszczanie ograniczeń, czy to pod względem czasowym, czy też pieniężnym, obowiązku zapewnienia przez przewoźnika lotniczego opieki pasażerom, których lot został odwołany, skutkowałyby sprzeciwieniem się celom zamierzonym w rozporządzeniu nr 261/2004, a przytoczonym w pkt 31 niniejszego wyroku, gdyż w sytuacji wykraczającej poza tak dopuszczone ograniczenia pasażerowie byłiby pozbawieni jakiegokolwiek opieki i pozostawieni samym sobie. Zaś jak podniósł rzecznik generalny w pkt 52 swojej opinii, opieka nad takimi pasażerami jest szczególnie ważna, gdy zachodzą przedłużające się nadzwyczajne okoliczności, i to właśnie w przypadkach gdy oczekiwanie spowodowane odwołaniem lotu jest szczególnie długie, trzeba się upewnić, że pasażer linii lotniczej, którego lot został odwołany, ma dostęp do artykułów i usług pierwszej potrzeby przez cały czas oczekiwania (pkt. 42 wyroku).

W związku z tym i wbrew temu, co utrzymuje R., z rozporządzenia nr 261/2004 nie można wywodzić, że w okolicznościach takich jak te będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym obowiązek zapewnienia pasażerom opieki, o którym mowa w art. 5 i 9 omawianego rozporządzenia, powinien zostać ograniczony pod względem czasowym lub pieniężnym (pkt. 43 wyroku).

Podsumowując roszczenie powódki z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych, będąc w efekcie konsekwencją naruszenia przez pozwaną art. 9 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów jest w pełni uzasadnione zarówno co do zasady

jak i wysokości, zaś podnoszone przez pozwaną zarzuty naruszenia prawa materialnego, w tym Konwencji montrealskiej nie są trafne.

Uzasadniony z kolei jest zarzut naruszenia art. 205 c ust. 2 ustawy Prawo lotnicze w zw. z art. 481 k.c. Pozwana miała 30 dniowy termin ustawowy na rozpatrzenie reklamacji powódki, wobec tego odsetki ustawowe za opóźnienie należało zasądzić od następnego dnia po upływie tego terminu.

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji, oddalając apelację na podstawie art. 385 k.p.c. w pozostałym zakresie.

O kosztach postępowania zarówno przed Sądem pierwszej instancji, jak i Sądem odwoławczym orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. wzajemnie znosząc je pomiędzy stronami, jako że ich żądania zostały uwzględnione w części.

SSO Magdalena Balion – Hajduk